Pályázati azonosító: 204107/00314

BESZÁMOLÓ

Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma

CSAK TISZTA FORRÁSBÓL

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK

2017-2018

CSAK TISZTA FORRÁSBÓL

Országos Könyvtári Napok – 2017-2018

CSAK TISZTA FORRÁSBÓL – az Informatikai és Könyvtár Szövetség 2017-ben ezzel az összefoglaló címmel ösztönözte összefogásra a könyvtárakat, hogy minél több település intézménye közösen hívja fel a figyelmet a korszerű könyvtári szolgáltatásokra. Bartók címadó gondolata átfogta a hét napjait, szépen ötvözve a különböző művészeti és tudományágak, valamint a fenntarthatóság elengedhetetlen kapcsolatát. A könyvtárak naponta más-más témakörhöz kapcsolódva kiállításokra, beszélgetésekre, tartalmas előadásokra, könyvbemutatókra, olvasáshoz kötődő játékokra várták az érdeklődőket: **1878 település 2229 intézményében 7249 eseményre került sor,** amelyen **251 932** érdeklődő vett részt. Azok a kistelepülések, amelyeken könyvtári szolgáltatóhely működik, a nagyobb szolgáltató könyvtár szakmai támogatásával kapcsolódtak be az akcióba. A könyvtári szakmai legátfogóbb projektje a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, számos országos és helyi szintű együttműködő partner bevonásával valósult meg.

2017-ben a legtöbb eseményre Borsod-Abaúj-Zemplén, Bács-Kiskun, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Jász-Nagykun-Szolnok és Fejér megyében került sor:

Megye neve	Esemény	Település	Résztvevő
Borsod-Abaúj-Zemplén	746	340	27285
Bács-Kiskun	724	106	28425
Szabolcs-Szatmár-Bereg	699	196	22189
Jász-Nagykun-Szolnok	624	78	23929
Fejér	433	87	14937

2017-ben a projekt a **Csak tiszta forrásból** címet kapta. Ennek keretében a következő témák köré épültek egy-egy nap eseményei: Információforrások, tudásforrások A boldogság forrásai; Az élet forrása, a víz; Népi hagyományok – múltunk forrásai; A természet forrásai – Mozdulj ki!

2017. OKTÓBER 3. INFORMÁCIÓFORRÁSOK, TUDÁSFORRÁSOK

A rendezvénysorozat nyitónapján az információ- és tudásforrások kerültek a középpontba. Ezek megbízható, „tiszta forrásból” való közvetítése a könyvtárak alapvető feladatai közé tartozik, amit a sokféle kapcsolódó tevékenység is mutatott.

Népszerűek voltak a szolgáltatásismertetők, az adatbázis-bemutatók, a könyvtárhasználati játékok. A digitális kompetenciafejlesztést támogató események minden korosztály figyelmét lekötötték. Az igényes tájékozódást fontosnak tartók a tudomány és művészetek szinte minden ágában találhattak

lehetőséget a tanulásra, információszerzésre. Az események országszerte kötődtek történelmi és irodalmi évfordulókhoz, a 2017-es emlékévekhez. ***Kodály nyomában*** címmel ezen a napon indult el Kecskemétről egy nagyszabású országos zenei játék a zeneszerző születésének 135. és halálának 50. évfordulója alkalmából. A vetélkedő decemberben az ünnepélyes eredményhirdetéssel, díjkiosztással zárult, ahol ***Énekelt a világ!*** címmel közel 50 település 89 kórusa, 3100 énekese vett részt a közös éneklésben.

Ízelítő a nap programkínálatából:

• *„Ó, szállj pipám drága füstje”* (Vetélkedő Sinka Istvánról)	*Berettyóújfalu*
• *Ne váljunk áldozattá* (A rendőrség bűnmegelőzési tanácsai)	*Bonyhád*
• *Száz szóban Budapest* (Kiállítás)	*Budapest*
• *Hol keressem, hogy keressem*?(Az on-line katalógus használata)	*Bük*
• *Böngéssz okosan!* (Internetes vetélkedő)	*Cigánd*
• *Az okostelefonok rejtélyes világa* (Használat, alkalmazások letöltése)	*Gödöllő*
• *Ki nekünk Arany János?* (Könyvbemutató)	*Hatvan*
• *Brekegi Barnabás és nagy szemétkupac* (A Tekergő bábszínház környezetvédelmi előadása)	*Kesztölc*
• *A Nagy Háború konyhája* (Vetített képes gasztrotörténeti előadás)	*Királyszentistván*
• *Történetek Móra diákkorából*	*Kiskunfélegyháza*
• *Távnagyi klub* (Nagyszülők találkozója, akiknek unokája angol nyelvterületen él)	*Miskolc*
• *Pingvin Pityu* (Interaktív környezetvédelmi program)	*Nagylengyel*
• *Kamasz kupa* (Térségi rejtvényfejtő verseny)	*Ózd*
• *Verseghy nevében – Verseghy nyomában* (Internetes tudáspróba)	*Szolnok*
• *Bűntény a könyvtárban* (Könyvtári játék felnőtteknek)	*Tatabánya*
• *Szervusz, Vízibusz* (A Dunavirág Vízibusz interaktív környezetismereti órája)	*Tolmács*
• *Szent László vizet fakaszt* (On-line vetélkedő felnőtteknek)	*Újszász*
• *Szabadulás a könyvtárból* (Információkeresési, irodalmi és ügyességi játék)	*Vásárosnamény*

2017. OKTÓBER 4. – A BOLDOGSÁG FORRÁSAI

Könyvbemutatók, író-olvasó találkozók, felolvasóestek, könyvmustra, muzsikáló délutánok, rajzkiállítás, terápiás kutyák bemutatója – csak néhány tevékenység azok közül, amelyek a boldogság napján várták a lakosságot. A könyvtári napokon eddig sem múlt el úgy év az emberi kapcsolatokra épülő programelemek nélkül, így 2017-ben is sokak érdeklődésére számítottunk. Több könyvtár szakemberek közreműködését is kérte a téma alapos feldolgozásához, máshol a könyvtárosok vezették a beszélgetéseket, boldogságkereső játékokat. Ezen a napon is erőteljesen

megjelent az olvasásnépszerűsítés, irodalmi akadályversennyel, papírszínházzal, diafilmek vetítésével, olvasóstafétával, kortárs művészekkel való személyes találkozással.

Néhányan a vendégek közül:

Balázs Ágnes, Bán Mór, Beck Andrea, Berg Judit, Boldizsár Ildikó, Bosnyák Viktória, Böszörményi Gyula, Buda Ferenc, Dávid Ádám, Endrei Judit, Fábián Janka, Fejős Éva, Finy Petra, Frank Júlia, Gévai Csilla, Grecsó Krisztián, Kalapos Éva, Kertész Erzsi, Kiss Attila, Kiss Ottó, Lackfi János, Lőrincz L. László, Nádasdy Borbála, Nyáry Krisztián, Nyulász Péter, Péterfy Gergely, Schaffer Erzsébet, Simai Mihály, Sohonyai Edit, Szabó T. Anna, Tóth Krisztina, Vadadi Adrienn, Varró Dániel, Vig Balázs

Kecskemétről 11. alkalommal ekkor indult a Legyél te is Kölyökolvasó! országos irodalmi játék, Eger pedig, együttműködve Gödöllővel folytatta a **Nagy Könyves Beavatás** elnevezésű kreatív, fiatalos, országos akcióhát középiskolásoknak.

Néhány olvasásnépszerűsítő program:

• *A boldogság forrásai Zalán atya szemével*	*Balassagyarmat*
• *Álmodtam egy iskoláról* (Meseíró- és rajzpályázat gyerekeknek)	*Budapest*
• *Mesén innen, mesén túl*	*Cigánd*
• *Könyvtári labirintus* (Rejtvényfejtés, könyvajánlás)	*Csongrád*
• *„… a hála tanítható”* (Emlékezés Szabó Magdára)	*Debrecen*
• *Elmebajnokság* a szellemi frissességért	*Jászberény*
• *Szerencse süni – szerencse süti* (Boldogító bölcsességek tudományos édességgel!)	*Jászivány*
• *Hány méter a szeretet?* (Interaktív gyermekműsor)	*Kisújszállás*
• *Trombita koncert*	*Mohács*
• *Hideg ország varázslói* (Képes útibeszámoló)	*Pálmonostora*
• *A tütü, a trikó és az abszint találkozása a mangófa alatt* (Művészettörténeti előadás)	*Sellye*
• *Csokoládé, mert imádjuk* (Erős György ízrestaurátor előadása)	*Szentgotthárd*
• *Könnyfakasztás* (Humorról félig komolyan)	*Tamási*
• *Őszikék* (Felolvasóest Arany Jánosra emlékezve)	*Tatabánya*
• *Jeromos-díj átadása* (Az év felnőtt olvasójának kitüntetése)	*Tiszakécske*
• *Könyvtárosok mesetarisznyája*	*Tiszasüly*

2017. OKTÓBER 5. – AZ ÉLET FORRÁSA, A VÍZ

Az utóbbi időben szinte nem telik el úgy nap, hogy a hazai és nemzetközi tudósításokban ne esne szó az élet forrásáról, a vízről. A korszerű vízgazdálkodás, vízvédelem aktuális kérdései mellett elengedhetetlen azoknak a kisebb-nagyobb ötleteknek a megosztása, amelyekkel a lakosság naponta képes lenni tenni a vizek tisztaságának megóvásáért, a takarékosabb vízfelhasználásért. A nap

sokféle helyi ötlet megvalósítására kínált lehetőséget, számos együttműködő partner, vízügyi szakember bevonásával.

Országos kezdeményezés is kötődött a víz napjához, amikor egy adott időpontban kifejezhették az emberek, hogy fontos számukra a víz, ezen belül az egészséges ivóvíz. Több mint 60 könyvtár csatlakozott a *Koccintsunk vízzel!* játékhoz. Az eseménnyel a cukrozott italok helyett a vízfogyasztást is népszerűsítsük.

A Könyvtári vízzuhatag játékban a vízzel kapcsolatos kifejezéseket gyűjtöttük ezen a napon. A programok résztvevőit és a személyes könyvtárhasználókat biztattuk a szavazásra. A legtöbb szavazatot a következő kifejezések kapták:

Kifejezés	**Szavazatok száma**
élet	96
tisztaság	40
tenger	37
eső	30
vízesés	27

Néhány a „vizes" programok közül:

- *A csatkai múltnak kútja* (A Bakony forrásvizei) — *Ácsteszér*
- *A zöld víz partján ezer szöcske szökken* (Játékos vízivetélkedő) — *Adorjánháza*
- *A békabuzogánytól a rucaörömig* (Könyvtári játék) — *Bács-Kiskun megye könyvtárai*
- *Vizek élővilága Zala megyében* — *Becsehely*
- *A víz motívuma a Bibliában* (Ismeretterjesztő előadás) — *Berettyóújfalu*
- *A gyógyvizek hatása az emberi szervezetre* — *Boldog*
- *Szervusz, Salvus!* (A Salvus víz története) — *Bükkszék)*
- *Szépek, ritkák, különcök...* (Könyvbemutató a Körös-Maros Nemzeti Parkról) — *Gyomaendrőd*
- *Vizes csütörtök* (Mese és játék kisiskolásokkal) — *Kerecsend*
- *Él, mint hal a vízben* (Játék vizes közmondásokkal) — *Körmend*
- *A Tápió vízivilága* — *Nagykáta*
- *Ki a Tisza vizét issza...* (Kvízjáték a vízről) — *Nyíregyháza*
- *Mindennapi vizünk* (Rendhagyó biológiaóra a könyvtárban) — *Nyírkércs*
- *Időutazó ladikkal a Sión* (A Sió-csatorna története) — *Pálfa*
- *Kis fürkésző* (Játékos természetismeret) — *Rudolftelep*
- *Vízparti kvízparti* (Vetélkedő iskolásoknak) — *Szentgotthárd*
- *Széköm néköm a Sugovica partja* (Ki mit tud a Sugovicárül) — *Szeremle*
- *A mi patakunkat is tündérek vigyázzák* (A Helka-trilógia helyszíneinek bemutatása) — *Verpelét*

2017. OKTÓBER 6. – NÉPI HAGYOMÁNYOK – MÚLTUNK FORRÁSAI

A múltidézés és a népi hagyományok az őszi programsorozat évről évre visszatérő elemei, a tiszta forrás gyökerei. 2017-ben – immár hagyományosan intézmények, civil szervezetek összefogásával – ezen a napon emlékeztünk az aradi vértanúk helytállására is. Országszerte sor került a helyi értékek számbavételére, a lakossággal való megismertetésére, népi hagyományok, települési szokások felelevenítésére. Természetesen a népi játékok, a népmesék, a népdalok sem maradtak ki a programokból, nagyon sokféle tevékenységi formát felvonultatva. Több helyen fotó- és dokumentumkiállítás, könyvbemutató, helytörténeti kutatók előadása, idős emberek visszaemlékezése, játékos időutazás, helyismereti vetélkedő segítette a múlt megismerését és megértését.

Néhány a múltidéző programok közül:

• *Ládafiák kincse* (Feliratos falvédők)	*Balmazújváros*
• *Lánykéréstől a lagziig* (Ismeretterjesztő etnográfiai előadás)	*Besenyszög*
• *Múltnak kútja – borsodi barangolás* (Megyei online játék)	*Borsod-Abaúj-Zemplén*
• *Van képünk hozzá* (A Budafoki Fotókör kiállítása)	*Budapest*
• *Élet a kemence körül* (Ezt főztük régen)	*Diósberény*
• *Nagyanyáink kiskertjéből* (Könyvbemutató)	*Esztergom*
• *A tárogató, mint hungarikum* (Terék József hangszerbemutatója)	*Gyömrő*
• *A halásztelki bolgárok hagyományai* (Kiállítás)	*Halásztelek*
• *Gyógyító hagyományok* – hagyományos gyógymódok	*Jászivány*
• *Kalandozz a meseösvényen* (Könyvtári játék népmesékkel)	*Köröstarcsa*
• *Gyulai Páltól Karinthy Ferencig* (Irodalmi délután)	*Leányfalu*
• *Lipem, lopom a szőlőt...* (Őszi mesék, versek, hagyományok)	*Nagykölked*
• *Szarvasi szlovák ételek* (Ismeretterjesztő előadás)	*Szarvas*
• *Maroknyi vesszőből csodát művelni* (A kosárfonás)	*Székesfehérvár*
• *Bányászhagyományaink.* Selmecbánya hagyatéka	*Tatabánya*
• *A könyvtárban randevúznak a madárijesztők* (Kiállítás)	*Tiszakécske*
• *Az őrtornyok árnyékában* (Emlékezés a tiszalöki hadifogolytábor áldozataira)	*Tiszalök*
• *A fakanáltól a nyenyeréig* (A népi hangszerek világa)	*Veszprém*

2017. OKTÓBER 7. – A TERMÉSZET FORRÁSAI – MOZDULJ KI!

Szombaton országszerte ismét kimozdultak a könyvtárak, vagyis a kőépületeken kívül is lehetett találkozni a szolgáltatásokat játékos formában népszerűsítő programokkal. 2017-ben, az országos koncepcióhoz igazodva a természet forrásainak felkeresésére, a helyi „vizes helyek” meglátogatására vállalkoztak a könyvtárosok. A rendhagyó helyszín rendhagyó tevékenységi

formákat kínált: szabadtéri villámjátékok, irodalmi és helytörténeti séták, kvízjátékok színesítették a szombatot. Több helyen kerékpárra pattantak a könyvtárosok, s szakmai tapasztalatszerzésre elkerekeztek a szomszéd települések könyvtárába. Jelen voltunk a társintézményekben, bevásárlóközpontokban, fürdőkben, piacokon, parkokban, ligetekben, helyi jelentőségű természetvédelmi területeken. Mindeközben a könyvtárakban is mozgalmas volt az élet: mesedélutánnal, kvízjátékkal, zenei csemegékkel.

Néhány mazsola a nap kínálatából:

• *Bringázz velünk!* (Tekerés olvasókkal a Türr-kilátóhoz)	*Baja*
• *A Füzesi-tó ősszel* (Helyismereti séta)	Balatoncsicsó
• *Vulkánok hátán, medvék földjén* (Kamcsatkai élménybeszámoló	*Bánd*
• *Kirakati kirakó* (Rejtvény az olvasóknak)	*Bátaszék*
• *Lóg az eső lába* (Csillaghúr könyvek bemutatója)	*Döge, Kótaj, Vaja*
• *A bronzkori földvár* (Helyismereti séta)	*Érsekhalma*
• *Holtágtól holtágig* (Irodalmi, helyismereti séta)	*Gyomaendrőd*
• *Roppan az avar lábunk nyomán* (A Nyugdíjas klub helyismereti sétája)	*Iszkáz*
• *„Arany homokon nomád felhők alatt”* (Kerékpártúra Sántha György tanyájára)	*Jakabszállás*
• *Milyen is a tulipánfa?* (Interaktív növényismeret)	*Körmend*
• *Avar alatt lapul a kincs* (Játék termésekkel)	*Kőtelek*
• *Muslinca Ica és a must* (Interaktív természetismereti foglalkozás)	*Kunfehértó, Kelebia, Tázlár*
• *Sóstó bűvöletében* (Helyismereti séta)	*Nyíregyháza*
• *A Pál utcai fiúk nyomában* (Irodalmi séta a Füvészkertbe)	*Százhalombatta*
• *Őszi séta a kastélykertben* (Játékos növényismeret)	*Vámosgyörk*
• *Fedezd fel a csendet!* (Gyalogtúra a majki remeteséghez)	*Vértessomló*
• *Egy korty természet* (Ismeretterjesztő előadás)	*Zalaegerszeg*

2017. OKTÓBER 8. – KÖNYVES VASÁRNAP

Az elmúlt évek alatt a lakosság megszokta és megszerette a Könyves Vasárnapot. Sokan várják kíváncsian, vajon milyen rendhagyó eseményre kerül sor az Országos Könyvtári Napok zárónapján.

2017-ben 578 intézmény 912 programja várt kicsiket, nagyokat, a legkisebbektől a nagyikákig. Délelőtt szinte mindenütt gyerekek- és családi programokat szerveztek, a délután és az este pedig a felnőtteknek jelentett kikapcsolódást, szórakozást, hangulatos együttlétet. Sokan kihasználták a beiratkozási akciókat, népszerűek voltak a könyvtári játékok, koncertek, táncházak, könyvbemutatók.

A Könyves Vasárnap néhány szép pillanata:

• *Társasjáték délután*	*Berhida és nagyon sok hely*
• *Csillaglesen* (Távcsöves bemutató)	*Bicske*
• Vasárnap bort inni, / Hétfőn nem dolgozni (Muslinca kórus bordalai)	*Bonyhád*
• *Egy csepp Dombóvár* (Fotópályázat eredményhirdetése)	*Dombóvár*
• *Könyvtártúra* (Könyvtárismereti vetélkedő)	*Előszállás*
• *Barangolás a Bara zenekarral* (Néptáncbemutató és táncház)	*Kecskemét*
• *Legendárium* (Könyvbemutató)	*Levelek*
• *Abigél titkai* (Piros Ildikó irodalmi műsora)	*Nagykovácsi*
• *Induljon a játék!* (Kreatív családi vetélkedő)	*Nyíregyháza*
• *95 év 95 pillanata* (Várostörténeti kiállítás)	*Salgótarján*
• *Minőség borban, kávéban, zenében a könyvtárban* (Zenés bor- és kávékóstolás)	*Szekszárd*
• *Vad Magyarország* (Filmvetítés)	*Szentes*
• *Olvassuk ki Európát!* (Pályázati eredményhirdetés)	*Szolnok*
• *A szivárványköpő sárkány* (Mesefoglalkozás)	*Szombathely*
• *A legendás bakonyi betyárok nyomában* (könyvbemutató)	*Tatbánya*
• *Vasárnapi sütiparti*	*Tiszaújváros*

A Könyves Vasárnapon 13. alkalommal törték fejüket a **Betűbuli** résztvevői, ezúttal is három korcsoportban. A kölyökolvasóktól, a tiniktől és a felnőttektől **187** megfejtést kaptunk.

KÖNYVTÁR, AMI ÖSSZEKÖT

Az **Országgyűlési Könyvtár szervezésében** 2017-ben is sor került a ***„Könyvtár, ami összeköt”*** szakmai továbbképzésre határon túli magyar könyvtárosok részvételével. Október elején 20 könyvtáros Kecskeméten, a Katona József Könyvtárban tájékozódhatott az Országos Könyvtári Napokról. Mivel látogatásuk a „vizes napra” esett, részt vehettek a ***Koccintsunk vízzel!*** c. programon is.

„4 FOR EUROPE” ORSZÁGOS KÖZÉPISKOLAI VERSENY

2017-ben is sor került a középiskolások **„4 FOR EUROPE”** játékára, a házigazda ismét a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár Europe Direct irodája volt. A több együttműködő szervezet által meghirdetett vetélkedőre országos szinten 171 négy fős csapat regisztrált. Az első on-line forduló eredményei alapján 7 regionális döntőre került sor 10-10 csapattal. A regionális és országos

fordulókban a csapatok a lexikális tudásuk mellett kreativitásukat, problémamegoldó képességüket is bemutathatták..

A játék meghirdetői:

- Magyarországi Europe Direct Információs Hálózat,
- Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár,
- Informatikai és Könyvtári Szövetség,
- Európai Bizottság Magyarországi Képviselete
- Európai Parlament Tájékoztatási Irodája

A döntőre decemberben Kecskeméten, a Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtárban került sor tizenegy csapat részvételével. Az első helyezett csapat osztályával egy strasbourgi tanulmányúton vehet részt az EUROSCOLA keretein belül, a második, harmadik és negyedik helyezett csapat pedig erdélyi tanulmányútra kapott meghívást.

A regionális fordulók helyszínei:

2017. november 17.	***Győr***	Nyugat-Dunántúl
2017. november 17.	***Bonyhád***	Dél-Dunántúl
2017. november 16.	***Miskolc***	Észak-Magyarország
2017. november 16.	***Budapest***	Közép-Magyarország
2017. november 15.	***Szolnok***	Észak-Alföld
2017. november 18.	***Székesfehérvár***	Közép-Dunántúl
2017. november 20.	***Békéscsaba***	Dél-Alföld

BABABARÁT KÖNYVTÁRAK – BABAOLVASÓ ORSZÁGOS SZAKMAI NAP

Több mint tíz esztendő telt el azóta, hogy az Informatikai és Könyvtári Szövetség először hívogatta a 0-3 éveseket és szüleiket a könyvtárakba. Azóta egyre több helyen kerül sor bababarát környezet kialakítására, s az alapszolgáltatások közé épült az apróságokkal való értő foglalkozás. Több könyvtár rendelkezik a Szoptatást Támogató Nemzeti Bizottság által adományozott „Bababarát terület” címmel is. Ma már a kistelepüléseken is természetes, hogy van egy nyugodt hely, ahol a babákat a lapozók, képeskönyvek, fejlesztő játékok segítik a világ felfedezésében. Ennek megteremtéséhez évek óta hozzájárul ez a pályázat is.

Szerencsés helyeken a gyerekkönyvtáros kollégák tanítják ölbéli játékokra, höcögtetőkre, mondókákra, gyerekdalokra az anyukákat, apukákat. Ahol még hiányoznak ehhez a személyi feltételek, ott külső szakemberek, védőnők, kisbabás anyukák segítségére számíthatnak. A könyvtári babafoglalkozások támogatják a babák szocializációját, egyben a felnőttek közös tanulásának, tapasztalatszerzésének alkalmai is.

Az Informatikai és Könyvtári Szövetség évek óta országos szinten biztosítja a babák első könyvtári élményeit megörökítő Babaolvasó füzetet. A kicsik könyvtári tagságát a sárga színű Babaolvasójegy igazolja, amit később a zöld Kölyökolvasójegyre válthatnak. Ezek újranyomása most is megtörtént. 2018-ban újdonságként a Mondókázó dossziéba kerülő betétlapok készültek el, ami a könyvtárban tanultak otthoni felidézését segíti.

A könyvtári babafoglalkozások módszertani megújulását is segítették azok a fejlesztő babajátékok, amelyek e pályázat keretében kerültek a könyvtárakba.

Az Országos Könyvtári Napok alatt **141 babaprogramra** hívogattuk a legkisebbeket. Íme, ezek közül néhány:

• Anya ölében	*Bátya*
• Mocorgó kör	*Besenyőtelek*
• Gyerkőcnyúzó (Mondókák, gyerekdalok kicsiknek)	*Besenyszög*
• Ölbéli játékok	*Csenger*
• Hangok bűvöletében	*Horány*
• Süni-zene (Versek, dalok babáknak)	*Iregszemcse; Tolna*
• Baba-mama klub	*Jászboldogháza, Kaposvár, Zalaegerszeg*
• Totyogó (Apróságok játékai)	*Kaposszekcső*
• Totyogó (Népi rigmusok, mondókák)	*Kaposszekcső*
• Babahancurka (Mondókázó délelőtt)	*Kecskemét*
• Mókás mondókák (Ölbeli játékok, népi mondókák, dalok, bábos torna)	*Királyszentistván*
• Ünnepi betűbölcsi	*Kiskunfélegyháza*
• Megy a hajó a Dunán	*Lajosmizse*
• Mazsola (Könyvtári babaklub alakuló foglalkozása)	*Szekszárd*
• Tíz, tíz, tiszta víz (Játékos mondókázás)	*Verpelét*

2018-ban a Babaolvasó országos szakmai napnak Tatabányán a József Attila Megyei és Városi Könyvtár adott otthont. A helyszínválasztásban szerepet játszott az is, hogy erősítsük a dunántúli megyék bababarát törekvéseit. A konferencián áttekintettük az elmúlt évtized történéseit, a legkisebbek könyvtári jelenlétének helyzetét. Sokat tanultunk **Tóth Tihamérné** gyógypedagógustól, aki a gyakorlatban is jól hasznosítható módszertani fogások mellett a három éven aluliak fejlesztéséhez is kitűnő szakirodalmi ajánlást készített. **Csupics Nikolett** a Csimota Könyvkiadót képviselte a konferencián. Ennek a kiadónak a nevéhez fűződik az utóbbi években egyre népszerűbbé váló papírszínházi mesék megjelentetése, gazdag tartalommal, sok-sok kitűnő illusztrációval. Az előadó ebből a színes kínálatból válogatta ki azokat a meséket, amelyek már ennek a korosztálynak is örömet okoznak, gyarapítva szókincsüket, könyvtári élményeik sorát. A

házigazda Komárom-Esztergom megye képviseletében **Hubai Ibolya** kollegánktól megtudtuk, milyen pezsgő élet folyik a komáromi gyermekkönyvtárban, és hogy milyenek a komáromi babaszerdák. A szakmai nap hasznos konzultációval zárult.

LEGYÉL TE IS KÖLYÖKOLVASÓ!

Szeretünk olvasni, mert

- kikapcsol, szórakoztat és megnyugtat;
- nagyon sok érdekes dolog van a könyvekben. Az egyikből sütit süthetek, a másikból kísérletezhetek. Jót nevethetek vagy izgulhatok egy-egy történeten.
- egy jó könyv érzéseket kelt, sírhatunk vagy nevethetünk rajta;
- ha jó a történet, várjuk a végét, kíváncsiak vagyunk a befejezésre;
- sok hasznos dolgot lehet megtanulni a könyvekből;
- a könyvek elrepítenek olyan helyekre, ahol még nem jártam.

Ezeket a gondolatokat a 11. Legyél te is Kölyökolvasó! játék résztvevői fogalmazták meg benevezési feladatként. A játék gazdája ismét a Katona József Könyvtár volt.

A gyerekeknek korosztályonként hat-hat (a nagyobbaknak kilenc) könyvet ajánlottunk elolvasásra, ezek közül választották ki azt a hármat, amelynek megismerésére, és a hozzá tartozó fejtörők megfejtésére vállalkoztak. A próbák alapját most is a kortárs magyar gyerekirodalom alkotásai adták. A három próbát kiállók a helyi kölyökolvasó-találkozókon kapták meg emléklapjaikat és kitűzőiket.

A Kölyökolvasók találkozójának 2018. június 1-2-án most is a Katona József Könyvtár adott otthont. Vendégeink voltak a battonyai, dorogi, előszállási, hajdúböszörményi, harkakötönyi, hatvani, kecskeméti, kiskunfélegyházi, lakiteleki, ráckeresztúri, székesfehérvári, tiszakécskei, zsanai kölyökolvasók. Pénteken az ismerkedésre és irodalmi játékokra került sor, majd **Gévai Csilla** meseíró, illusztrátor varázsolta el a gyerekeket. Volt beszélgetés, felolvasás, dedikálás, játék is. A szombat a legünnepélyesebb pillanatok, az eredményhirdetés és díjkiosztás napja volt, persze csak egy játékos délelőtt zárásaként. A kölyökolvasók jelvényt, oklevelet és a jutalomkönyveket vehettek át. A kölyökolvasók találkozóját a felnőttek is élvezték. Örültek az eredményeknek, s megérintette őket is az a csoda, ami az egymástól távol élő gyerekeket a közös olvasmányok révén összefűzte.

Az ajánlott olvasmányok:

1-2. osztályosoknak:

- Gévai Csilla: Amíg kirándulunk *vagy* Vadadi Adrienn: Leszel a padtársam?
- Igaz Dóra: Ültetés az első bében *vagy* Nyulász Péter: A fürdők réme
- Berg Judit: A holló gyűrűje *vagy* Bíró Szabolcs: A sárkány, aki nem akart aludni

3-4. osztályosoknak:

- Balázsy Panna: Csuromvíz *vagy* Kertész Erzsi: Göröngyös Úti Iskola – Helló, felség!

- Berg Judit: Lengemesék IV. – A Nádtenger télen *vagy* Mészöly Ágnes: Várkony és a könyvtár réme
- Dunajcsik Mátyás: A Szemüveges Szirén *vagy* Igaz Dóra: Nyár, nagyi, net

Nagyobbaknak:

- Baár Tünde: Utálom a padtársam *vagy* Bosnyák Viktória: Elképesztő *vagy* Lackfi János: Szerelmi nyomozás
- Finy Petra: Úszósuli – A nagy álom *vagy* Nemere István: A várúr fia *vagy* Wéber Anikó: El fogsz tűnni
- Bíró Szabolcs: Elveszett csillagok *vagy* Molnár Krisztina Rita: Derűs hétköznapok *vagy* Kertész Erzsi: Panthera – A hógömb fogságában

PROGRAMNÉPSZERŰSÍTÉS

2017-ben az Országos Könyvtári Napokat népszerűsítő 20 mp-es reklámspot **Török Szilvia** alkotása volt, amit néhány országos tévécsatornán kívül a települések helyi stúdiói közvetítettek, illetve szabadon felhasználhatták a könyvtárak.

Az egységes promóciós anyagok – *Maczkóné Káldi Zsuzsa* grafikai tervei alapján ismét Kecskeméten készültek el. A könyvtárak helyi programok hirdetéséhez saját plakátjaik, szórólapjaik, meghívóik tervezésekor a központi logót alkalmazták, amihez biankó anyagokat többféle formátumban is letölthetővé tettünk a honlapon. Az országos terjesztésű szórólap most többféle variációban készült el, hátoldalán a gyerekeknek illetve felnőtteknek szánt rejtvénnyel és színezővel.

Olvasásnépszerűsítő meglepetéseink egyrészt a hétköznapokban is jól használhatók voltak (toll, jegyzettömb, asztali naptár, kirakójáték, vászontáska, grafitceruza, kulacs, úti pohár) –, másrészt illeszkedtek a központi tematikához. Tízféle könyvjelzőnk hátuljára ezúttal a vizes témához kapcsolódó, megszívlelendő idézetek kerültek.

A programsorozatról most is egy **külön honlapon** (osszefogas.kjmk.hu) lehetett naprakészen információt szerezni. Ezt *Bitó Zsuzsa* informatikus készítette el. Az adatbázis feltöltését, a regisztrációt, a statisztikai adatok rögzítését, a fotók és sajtóanyagok feltöltését önállóan végezték a könyvtárak. A könyvtárosok, a sajtó és a lakosság egyaránt többféle szempont szerint tudott keresni az adatbázisban. Ezen a honlapon tettük hozzáférhetővé beszámolónkat is (osszefogas.kjmk.hu → Archívum).

A hét folyamán számos elektronikus és nyomtatott sajtócikk jelent meg helyi lapokban, online felületeken, valamint több stúdióbeszélgetésre is sor került. Mindezek a központi honlap Sajtóvisszhang rovatában váltak közkinccsé.

Az ország **1878 településén** sok emlékezetes pillanat, számos hangulatos esemény részese lehetett a **251 932 regisztrált résztvevő** és a több száz szervező egyaránt. Köszönjük a Nemzeti Kulturális Alap ehhez nyújtott támogatását.

Az Országos Könyvtári Napok rendezvényeinek időpontját és a résztvevők számát egy internetes adatbázis tartalmazza. Ennek elérhetősége jelenleg: **http://osszefogas.kjmk.hu/telepules.aspx**

A szakmai beszámoló – részletes grafikonokkal és fotódokumentációval kiegészítve – a következő helyeken került nyilvánosságra: http:// hungaricana.hu/hu/naka-palyazati-beszamokok és a http://osszefogas.kjmk.hu/archivum.aspx oldalakon.

Budapest, 2018. augusztus 24.

Ramháb Mária
Informatikai és Könyvtári Szövetség
elnöke

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK A SZÁMOK TÜKRÉBEN 2017

AZ ÖSSZES PROGRAM MEGOSZLÁSA

Összes program:	**7249**	
Regisztrált intézmények:	**2229**	
Összes település:	**1878**	
Összes program célközönség szerint		**Százalékban**
baba	**141**	2%
kölyök	**2677**	37%
tini	**1418**	20%
felnőtt	**2624**	36%
nyugdíjas	**389**	5%
Összes program típus szerint:		
kiállítás	**771**	11%
játék, vetélkedő	**1883**	26%
előadás, beszélgetés	**2351**	32%
szolgáltatás bemutatása	**490**	7%
egyéb program	**1754**	24%
Programok témakör szerint:		
Információforrások, tudásforrások	**1655**	23%
A boldogság forrásai	**1876**	26%
Az élet forrása, a víz	**1096**	15%
Népi hagyományok – múltunk forrásai	**1830**	25%
A természet forrásai – mozdulj ki!	**791**	11%
Könyves Vasárnap		
intézmények	**578**	25,9%
programszám	912	12,5%

RENDEZVÉNYEK MEGOSZLÁSA PROGRAMTÍPUSONKÉNT

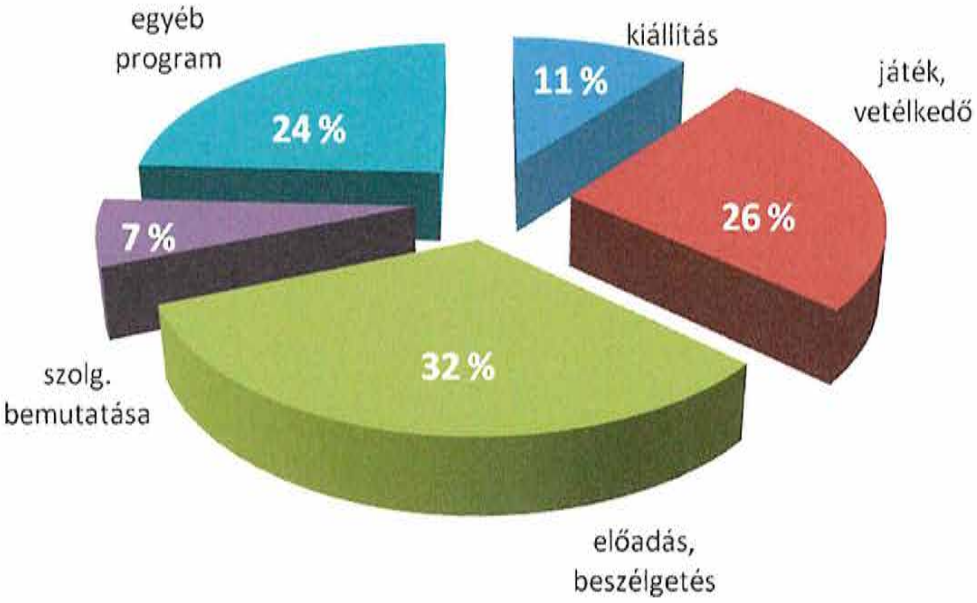

PROGRAMOK TÉMAKÖRÖK SZERINT

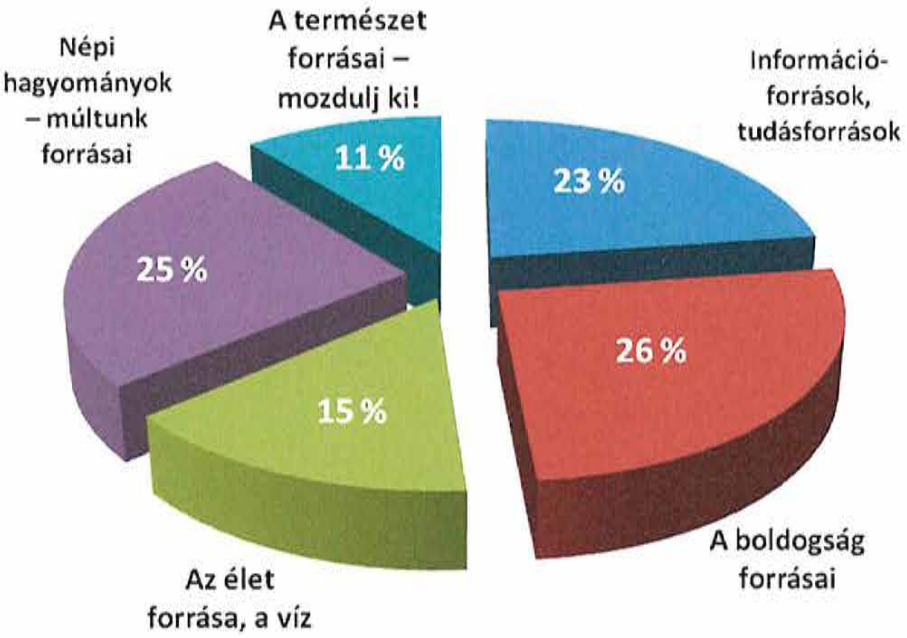

PROGRAMOK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

Megyék	program	Összes program %-ában	Bekapcsolódó települések száma	Megye összes településének %-ában
Bács-Kiskun	724	10%	106	89%
Baranya	364	5%	140	47%
Békés	258	4%	71	95%
Borsod-Abaúj-Zemplén	746	10%	340	95%
Budapest	96	1%	1	100%
Csongrád	230	3%	37	62%
Fejér	433	6%	87	81%
Győr-Moson-Sopron	207	3%	44	24%
Hajdú Bihar	176	2%	32	39%
Heves	329	5%	63	52%
Jász-Nagykun-Szolnok	624	9%	78	100%
Komárom-Esztergom	182	3%	65	86%
Nógrád	231	3%	87	66%
Pest	342	5%	85	45%
Somogy	217	3%	49	20%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	699	10%	196	86%
Tolna	345	5%	97	89%
Vas	383	5%	108	50%
Veszprém	393	5%	104	48%
Zala	270	4%	89	34%
Összesen:	**7249**	–	**1879**	–

A CSATLAKOZOTT TELEPÜLÉSEK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

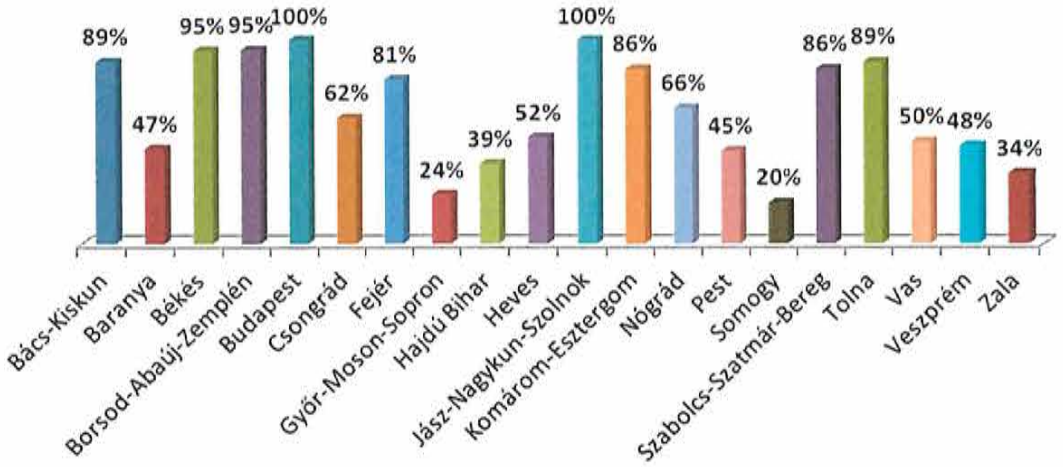

A PROGRAMOK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

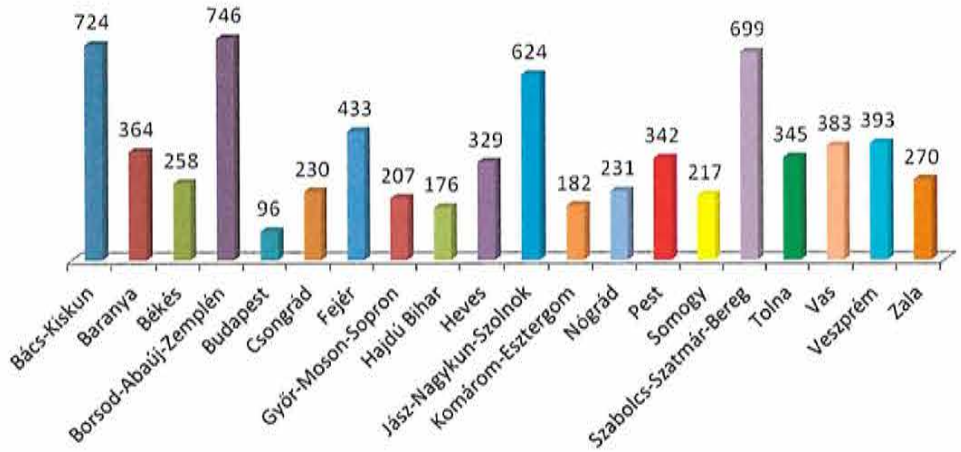

PROGRAMOK SZÁMA CÉLKÖZÖNSÉG SZERINT

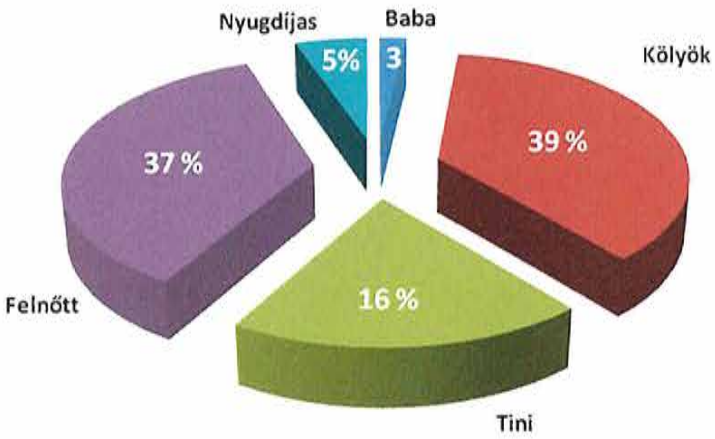

A PROGRAMON RÉSZTVEVŐK SZÁMA

	-14	14 - 18	18 - 50	50 -	összesen	Százalék-ban
összesen	106617	24506	79234	41575	251932	
Megye						
Bács-Kiskun	14118	2625	7900	3782	28425	10%
Baranya	3432	1314	3643	1621	10010	4%
Békés	3431	1373	4609	2618	12031	4%
Borsod-Abaúj-Zemplén	8583	2584	10737	5381	27285	10%
Budapest	987	323	1588	669	3567	1%
Csongrád	3693	789	2753	1984	9219	3%
Fejér	7094	1099	4854	1890	14937	5%
Győr-Moson-Sopron	2861	313	2159	1064	6397	2%
Hajdú-Bihar	3008	425	1390	741	5564	2%
Heves	5201	923	2565	1678	10367	4%
Jász-Nagykun-Szolnok	10462	2082	6697	4688	23929	9%
Komárom-Esztergom	2061	608	2007	722	5398	2%
Nógrád	3770	1327	3929	2185	11211	4%
Pest	4596	1515	4072	2029	12212	4%
Somogy	1947	814	1431	438	4630	2%
Szabolcs-Szatmár-Bereg	14494	2153	3909	1633	22189	8%
Tolna	3642	640	1894	1417	7593	3%
Vas	5164	2052	4539	2878	14633	5%
Veszprém	3747	720	5885	3046	13398	5%
Zala	4326	827	2673	1111	8937	3%
Programtípus szerint						
kiállítás	13669	5302	15322	8922	43215	15%
játék	22636	2877	8836	2769	37118	13%
előadás	39630	7280	22505	14736	84151	30%
internetes szolgáltatás bem.	5372	2263	6760	2865	17260	6%
egyéb	25310	6784	25811	12283	70188	25%
Célcsoport szerint						
baba	1858	154	1697	119	3828	1%
kölyök	69939	3115	14487	3168	90709	32%
tini	18481	9308	6450	2144	36383	13%
felnőtt	15388	11328	53167	28078	107961	39%
nagyi	951	601	3433	8066	13051	5%

A RÉSZTVEVŐK ÉLETKORI MEGOSZLÁSA

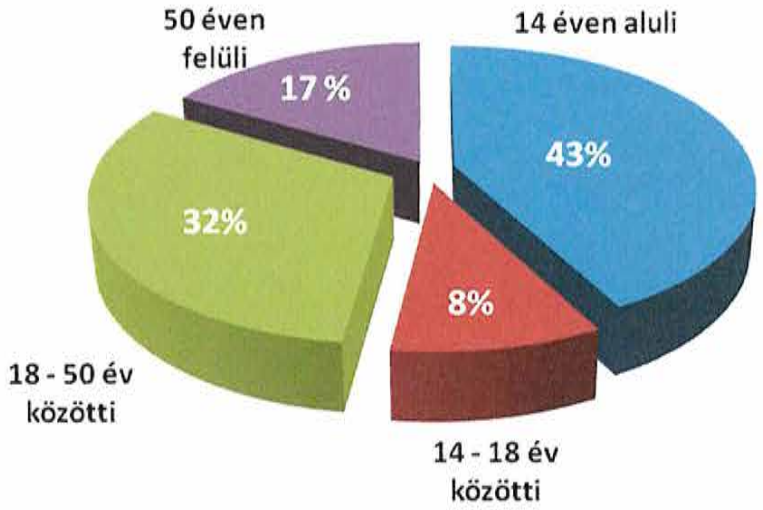

RÉSZTVEVŐK SZÁMA PROGRAMTÍPUS SZERINT

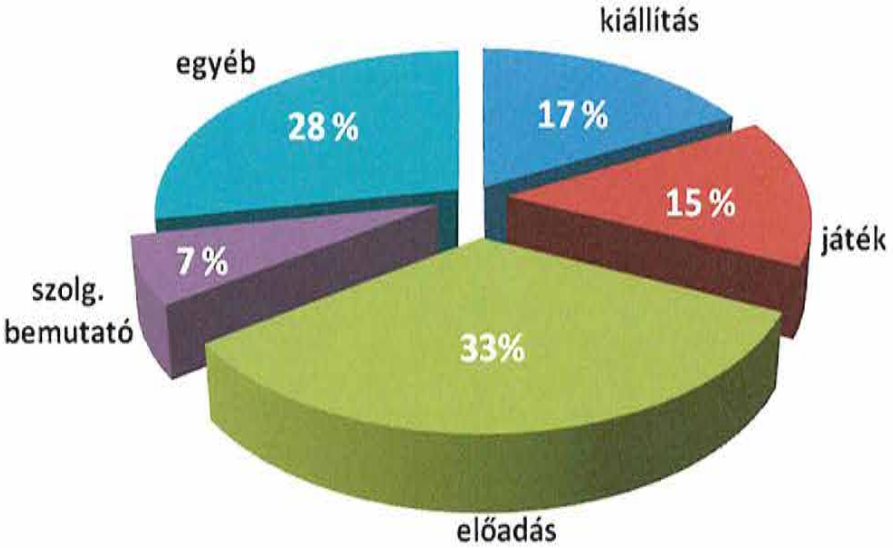

RÉSZTVEVŐK SZÁMA CÉLCSOPORT SZERINT

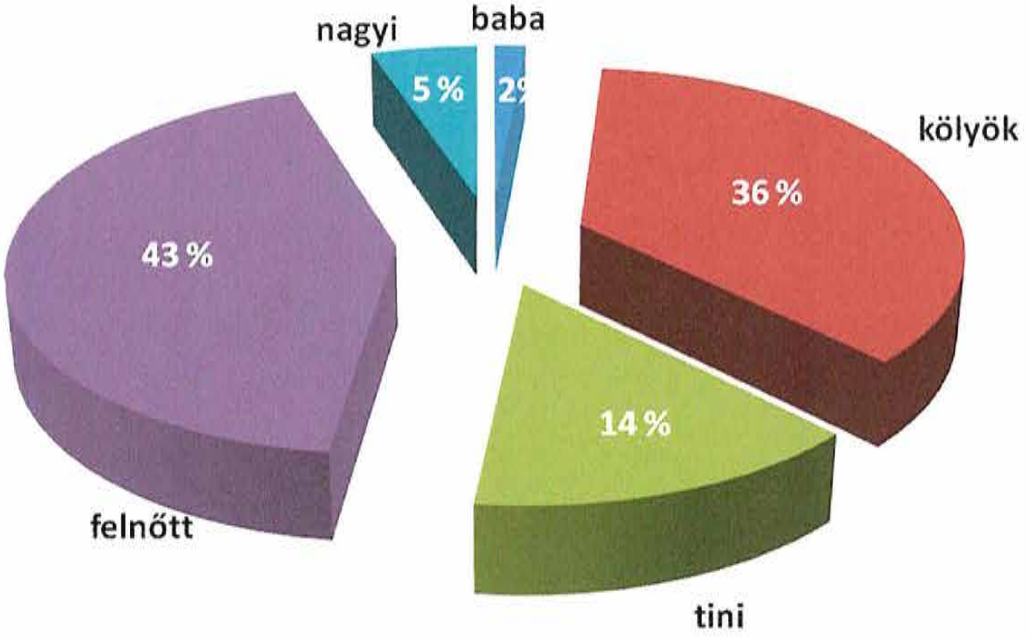

RÉSZTVEVŐK SZÁMA MEGYÉNKÉNT

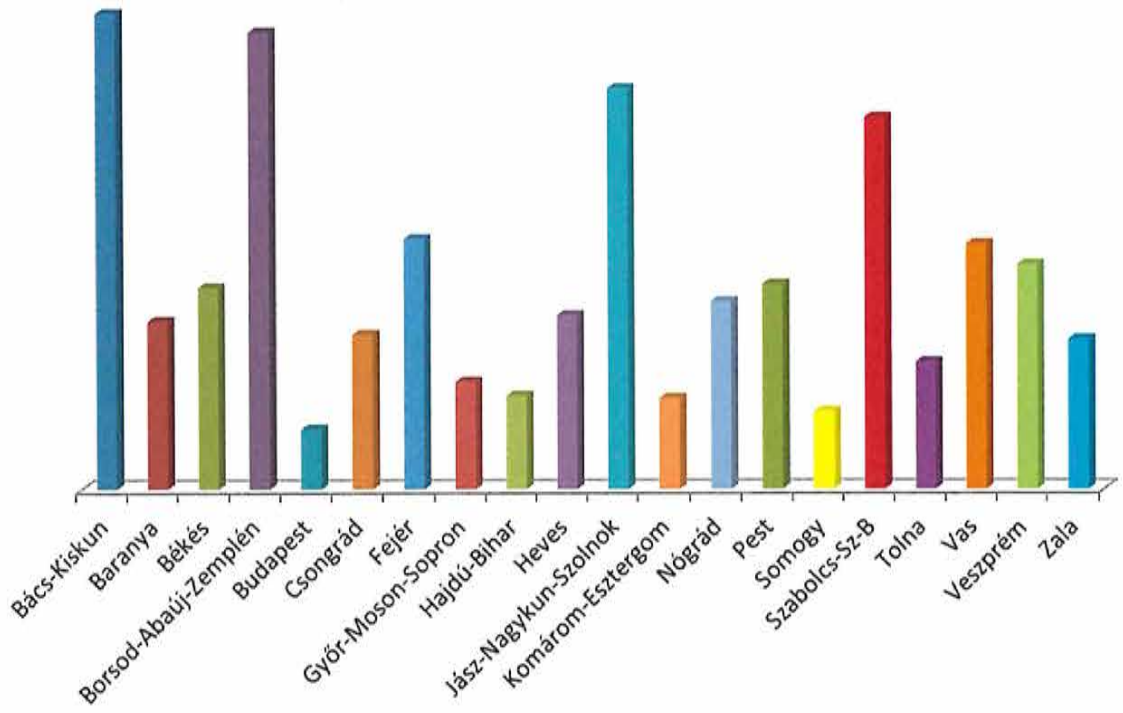

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK – 2017

2017. OKTÓBER 3. – INFORMÁCIÓFORRÁSOK, TUDÁSFORRÁSOK

KISKUNFÉLEGYHÁZA – Történetek Móra Ferenc diákkorából

ÚJSZÁSZ –Szent László vizet fakaszt

NAGYLENGYEL – Pingvin Pityu esetei

BÜK – Hogy keressem, hol keressem?

MEZŐTÚR – Zöldek vagyunk

FÖLDEÁK – Amit a mélymulcsos művelésről tudni kell

2017. OKTÓBER 4. – A BOLDOGSÁG FORRÁSAI

KUNCSORBA – Boldogan megöregedni

SZARVAS – Verses játékok Kiss Ottóval

JÁSZBERÉNY – Elmebajnokság

Balassagyarmat – A boldogság forrásai Zalán atyával

CSONGRÁD –Könyvtári labirintus

KAZINCBARCIKA –Mese és játék Vig Balázzsal

2017. OKTÓBER 5. – AZ ÉLET FORRÁSA, A VÍZ

EPERJESKE – Hordozzuk tenyerünkön a Földet

FÜLE – Az én vizes történetem

NYÍRKÉRCS – Mindennapi vizünk

ADORJÁNHÁZA – Zöld víz parján ezer szöcske szökken

NAGYKÁTA – A Tápió vízivilága

SZENTENDRE –Nagyon zöld könyv GÉVAI CSILLÁVAL

2017. OKTÓBER 5. – KOCCINTSUNK VÍZZEL!

EGER

MISKOLC

SÁTA

LŐRINCI

BESENYSZÖG

2017. OKTÓBER 6. – MÚLTUNK FORRÁSAI – NÉPI HAGYOMÁNYOK

KUNADACS – Időutazás a múltba

KECSKEMÉT – A jelen múlt lesz / Családi értékek digitalizálása

TISZAKÉCSKE – Madárijesztők a könyvtárban

TISZATENYŐ – Magyar énekes népi játékok

SZOLNOK – Élet a jurtában

GYÖMRŐ – A tárogató, mint hungarikum

2017. OKTÓBER 7. –7. – MOZDULJ KI! – A TERMÉSZET FORRÁSAI

EDELÉNY – Virágoskert a tányérban

TÁZLÁR – Muslinca Ica meg a must

ZALAEGERSZEG – Egy korty természet

VAJA – Csillaghúr könyvek bemutatója

BYÍRPAZONY – Gyógyító hagyomány

OLVAS KECSKEMÉT! –A Vadasparkban

2017. OKTÓBER 8. – KÖNYVES VASÁRNAP

NYÍREGYHÁZA – Kreatív családi vetélkedő

VESZPRÉM – Nyomoz a család

SZÁZHALOMBATTA – Társasjátékdélután

KECSKEMÉT – Mesejátszó a vándormuzsikussal

TISZAÚJVÁROS – Vasárnapi sütiparti

BONYHÁD – Vasárnap bort inni

BABAPROGRAMOK

BÁTYA – Anya ölében

BESENYŐTELEK – Mocorgó klub

EGER – Ciróka-kör

LAJOSMIZSE – Megy a hajó a Dunán

PUSZTAHENCSE –Víz, víz, tiszta víz

KECSKEMÉT – Babahancurka

2018. JÚNIUS 1-2. – KÖLYÖKOLVASÓK TALÁLKOZÓJA

Ismerkedési játékok

Kiscsoportos meseírás, rajzolás

Mese és játék Gévai Csilla meseíróval

Kölyökolvasók bemutatkozása

Eredményhirdetés, díjkiosztás

Díjazott kölyökolvasók